

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

a judecat în ședință de judecată, fără citarea părților la proces, recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, împotriva sentinței Tribunalului militar al diviziei de pușcași nr. 22, din 13 februarie 1945, în cauza penală privind condamnații

Iurii Ivan Stepanovici,
născut în anul 1895, originar al s. Moșeni, r-nul Otaci,
fără antecedente penale;

Pcela Grigorii Grigorievici,
născut în anul 1893, originar al s. Moșeni, r-nul Otaci,
fără antecedente penale.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al diviziei de pușcași nr. 22, din 13 februarie 1945, Iurii Ivan și Pcela Grigorii au fost condamnați în baza art. 58-10 alin. 2 Cod penal al RSFSR, cu aplicarea prevederilor art. 58-2 Cod penal al RSFSR, la 10 ani privațiune de libertate fiecare, cu decădere din drepturi pe un termen de 5 ani.

2. Instanța de fond a constatat că inculpații Iurii I. și Pcela G., exercitându-și serviciul militar în armata roșie, au desfășurat agitație antisovietică, orientată spre discreditarea puterii sovietice.

Sentința a devenit irevocabilă prin neatacare.

3. La 02 decembrie 2016, Procurorul General Adjunct Igor Serbinov, a declarat recurs în anulare, solicitând casarea hotărârii menționate, încetarea procesului penal și reabilitarea lui Iurii I. și Pcela G.

Recurentul a invocat că Iurii I. și Pcela G. au fost condamnați pentru fapte neconfirmate în ședința de judecată, ce constituie un viciu fundamental care a afectat sentința pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul lor la un proces echitabil.

4. Judecând recursul nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 6 pct. 44), art. 22 alin. (3), art. 452 alin. (1), art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare de către Procurorul General Adjunct în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, se consideră încălcarea esențială a drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului. Hotărârea judecătorească definitivă, împiedică reluarea examinării procesului penal în privința aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazului în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea pronunțată.

Sub acest aspect, se reține că instanța nominalizată a comis următoarea eroare de drept.

Conținutul hotărârii contestate relevă că condamnații nu au fost asistați de un apărător, învinuirea nu a fost prezentată și susținută de un acuzator de stat, iar instanța de judecată nu a supus analizei și aprecierii în coroborare declarațiile inculpaților și probele conținute în dosarul respectiv, fondându-și, astfel, hotărârea de condamnare pe presupuneri.

Rezultă că instanța a ignorat în mod vădit principiile și normele unanim recunoscute și fundamentale ale unui proces penal echitabil, conform cărora orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, de către o instanță imparțială, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa, având dreptul să se apere însuși și fie asistată de un apărător, nefiind obligată să dovedească nevinovăția sa, iar concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea infracțiunii și sentința de condamnare nu pot fi întemeiate pe presupuneri.

Pe lângă aceasta, conform art. 3 lit. a), art. 5/2, 5/3 din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare pentru „*activitate contrarevoluționară*”. Ca rezultat al studierii dosarelor, asupra cărora au fost luate hotărâri ale organelor judiciare, Procuratura Generală face recurs în anularea lor, care se examinează de către Curtea Supremă de Justiție în modul stabilit de Codul de procedură penală pentru examinarea recursurilor în anulare.

Împrejurările expuse denotă clar că erorile de drept comise de instanța de fond în cadrul judecării cauzei penale respective, adică sfidarea vădită a drepturilor și libertăților fundamentale ale condamnaților, constituie un viciu fundamental, care a afectat hotărârea atacată și dovedesc univoc că fapta condamnaților nu întrunește elementele infracțiunii incriminate, iar conform art. 275 pct. 3), 391 alin.

(1) pct. 6) Cod de procedură penală, dacă fapta nu întrunește elementele infracțiunii se adoptă o sentință de încetare a procesului penal.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, instanța admite recursul, casează total hotărârea atacată și dispune încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate recursul în anulare de pe rol devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că fapta condamnaților nu întrunește elementele infracțiunii imputate.

5. Conform art. 452, 453 alin. (1), 457, 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiu penal lărgit

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, casează total sentința Tribunalului militar al diviziei de pușcași nr. 22, din 13 februarie 1945, și dispune încetarea procesului penal privind acuzarea lui Iurii Ivan Stepanovici și Pcela Grigorii Grigorievici de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, pe motiv că fapta lor nu întrunește elementele infracțiunii.

Iurii Ivan Stepanovici și Pcela Grigorii Grigorievici sunt reabilitați în fața societății și reintegrați în drepturi.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun